

Trestní právo: lék na všechno?

eFocus

Současná koncepce trestního práva je mimo jiné postavena na principu subsidiarity trestní represe a jeho užití jako prostředku ultima ratio tam, kde ostatní právní nástroje selhávají či jsou nedostatečné. V souladu s touto úpravou i judikaturou, zejména Ústavního soudu, se snaží postupovat soudní praxe a uvedené zásady jsou hojně argumentačně využívány i ze strany obhajoby obviněných a zvláště pak jejich práva znalých advokátů v pozicích obhájců.

Těch samých advokátů, kteří se v rolích zástupců poškozených (nebo domnělých poškozených) plamenně domáhají tvrdého postihu pachatelů (nebo domnělých pachatelů) trestné činnosti. Advokátům však nelze nic vyčítat, jsou profesionálové a jednájí v nejlepší víře ve prospěch svého klienta. A vzhledem k tomu, že právo není exaktní věda, lze jako pádný argument použít prakticky cokoliv.

Jiná je situace u více či méně poučených laiků, kteří své úvahy o trestním postihu opírají o prostý pocit křivdy nebo do nebes volající nespravedlnosti. Protože ve vyspělé společnosti nelze brát spravedlnost do vlastních rukou, máme tady přece policii a další orgány činné v trestním řízení, aby daly této spravedlnosti průchod. Začíná to odshora: politici, ať už parlamentní nebo komunální, zpravidla na tiskové konferenci zvažují, zda podají trestní oznámení na jiného politika pro pomluvu nebo jiný, pokud možno co nejzávažnější trestný čin, a vzápětí, nejlépe za doprovodu televizních kamer takové podání učiní na jakémkoliv viditelném místě. A máme tady hezký příklad, na němž si i ostatní občané uvědomí svá práva a svobody a následují své veřejně činné ikony. Obyvatelé měst i obcí naší krásné země podávají trestní oznámení na své sousedy pro příliš hlučný mejdan nebo letitý spor o jablko na cizím pozemku, děti na své rodiče pro nadužívání rodičovských práv, pacienti na lékaře pro příliš bolestivý zákrok, žáci na učitele pro špatnou známku na vysvědčení, ctihodní občané na prezidenta, předsedu vlády a postupně i na jednotlivé ministry pro zneužití čehokoliv. Všichni svorně pak podávají trestní oznámení na policisty, státní zástupce a soudce za to, že pachatelé, na něž podali zcela důvodné trestní oznámení, díky jejich šlendriánu dosud nebručí v kobce. A rovnou uplatní svá práva v podobě stížnosti, odvolání, dovolání a poženou to až k Ústavnímu soudu a pokud ani tam nebudou mít zastání, pak hurá do Štramberku - pardon, do Štrasburku! Však nás tam dobře znají.

Ani různou měrou úspěšní podnikatelé nezahálejí. Proč bych s námahou a nemalými náklady soudně vymáhal pohledávky nebo řešil obchodní spory, když to na základě trestního oznámení vyřeší policie za mě? A když nevyřeší, tak alespoň shromáždí dostatek podkladů, které mohou pohodlně posunout k civilnímu soudu. Otravuje mě konkurence? Však ono jí nějaké to trestní oznámení trochu znepríjemní život a možná ji to i položí!

Cožpak o to, všechny státní orgány si platíme ze svých daní a jsou tady pro nás, pro naši ochranu i bezpečí. Tak ať makají! Ale nezdá se vám, že se takové hodnoty jako morálka, čest, slušnost a zdvořilost scvrkly do jednoho upatlaného trestního oznámení? Což takhle ponechat uplatnění trestního práva jen vůči skutečným gaunerům?

JUDr. Igor Stríž,
I. náměstek nejvyššího státního zástupce

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - říjen 2015.

Nové číslo EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout **ZDARMA na App Store, Google Play a Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)

- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)